

Energiklagenemnda

Energiklagenemndas avgjørelse 30. september 2024

Sak: 2024/1082

Klager: Yara Norge AS

Prosessfullmektig: Advokatfirmaet Haavind AS v/advokat Ivana Filipovic

Saken gjelder: Krav om dekning av sakskostnader

Energiklagenemndas medlemmer:

Nemndsleder Per Conradi Andersen, nemndsmedlemmene Helle Grønli og Tormod Anders Sletten.

1 Sakens bakgrunn

- (1) Yara Norge AS (heretter «Yara») har i brev datert 16. juli 2024 fremmet krav om dekning av sakskostnader i medhold av lov 10. februar 1967 nr. 10 om behandlingsmåten i forvaltningssaker (forvaltningsloven) § 36 første ledd.
- (2) Kravet har sitt grunnlag i Energiklagenemndas sak 2024/0173, hvor klager fikk delvis medhold i sin klage. Saken gjaldt uenighet om tilknytning og nøytralitet. Reguleringsmyndigheten for energi (heretter «RME») traff 30. juni 2023 vedtak om at Yara ikke hadde overholdt sin plikt som områdekonsesjonær i håndteringen av tilknytnings- og reservasjonsforespørsler av nettkapasitet, jf. forskrift 24. oktober 2019 nr. 1413 om nettregulering og energimarkedet (NEM) § 3-1. I vedtaket slo RME også fast at enkelte av Yaras egne kriterier var i strid med NEM § 4-6, samt at Yara i to tilfeller hadde brutt sine egne kriterier for reservasjon av nettkapasitet og derfor ikke hadde opptrådt nøytralt og ikke-diskriminerende ved slik reservasjon, jf. NEM § 4-14.
- (3) Den 25. juni 2024 opphevet Energiklagenemnda punkt 4 i vedtaket som lød:
Yara Norge AS er som områdekonsesjonær ansvarlig for å håndtere forbruksøkninger hos eksisterende kunder og nye tilknytninger innenfor sin områdekonsesjon, jf. NEM-forskriften § 3-1. Yara Norge AS har ikke overholdt sin plikt til håndtering av tilknytning- og reservasjonsforespørsler etter NEM-forskriften § 3-1.
- (4) De øvrige punktene i RMEs vedtak ble opprettholdt.
- (5) Avgjørelsen ble sendt partene den 26. juni 2024. Yara fremmet sakskostnadskrav den 16. juli 2024 og ettersendte opplysninger den 3. september 2024.

Postadresse:

Postboks 511 Sentrum
5805 Bergen

Besøksadresse:

Zander Kaaes gate 7
5015 Bergen

Telefon: +47 55 19 30 00 post@knse.no

- (6) Ifølge oversendelsen fra Advokatfirmaet Haavind AS (heretter «Haavind») har det medgått ■ arbeidstimer til juridisk bistand knyttet til det omgjorte punktet i vedtaket. Arbeidet har blitt utført i perioden fra RMEs vedtak og frem til vedtaket fra Energiklagenemnda den 25. juni 2024. Det totale kravet utgjør kroner 50 000 ekskl. mva.
- (7) Energiklagenemnda avholdt nemndsmøte i saken 30. september 2024.

2 Energiklagenemndas vurdering

- (8) Nemnda tar utgangspunkt i forvaltningsloven § 36 første ledd, som lyder:

Når et vedtak blir endret til gunst for en part, skal han tilkjennes dekning for vesentlige kostnader som har vært nødvendige for å få endret vedtaket, med mindre endringen skyldes partens eget forhold eller forhold utenfor partens og forvaltningens kontroll, eller andre særlige forhold taler mot det.

- (9) Etter forvaltningsloven § 36 tredje ledd første setning skal spørsmålet om en part skal få dekning for sakskostnader, avgjøres av klageinstansen. Dersom underinstansen har truffet nytt vedtak i saken, er det denne som avgjør spørsmålet om dekning av sakskostnader.
- (10) Yaras klage ble delvis tatt til følge og punkt 4 i vedtaket fra RME ble opphevet. Det er på det rene at denne delen av vedtaket ble «endret til gunst» for Yara. Det er heller ikke tvilsomt at kostnadene har vært vesentlige. Ingen av unntaksreglene i forvaltningsloven § 36 første ledd for ikke å tilkjenne sakskostnader, er aktuelle i denne saken. Spørsmålet er hvilke kostnader som har vært nødvendige for Yara og om kravet til årsakssammenheng er oppfylt.
- (11) Bestemmelsen i forvaltningsloven § 36 første ledd gir til rett dekning av «vesentlige kostnader som har vært nødvendige for å få endret vedtaket». Bestemmelsen oppstiller et krav om årsakssammenheng mellom utgifter parten har pådratt seg i klageprosessen og vedtaksendringen, jf. kravet om at kostnadene må ha vært «nødvendige». I nødvendighetskravet ligger det en avgrensning mot utgifter som ikke er knyttet til omgjørings- eller klagesaken, se også Justisdepartementets uttalelse i JDLOV-2005-7958.
- (12) Nødvendighetskriteriet omfatter også de ressursene som er benyttet i klagerunden. Det må derfor vurderes konkret hvorvidt det var nødvendig å pådra seg utgiften for at forvaltningen skulle endre det opprinnelige vedtaket. Dette er et skjønnsmessig kriterium, som forutsetter en konkret vurdering av de fremsatte krav. Det må legges vesentlig vekt på saksbehandlingsfeilens art og sakens vanskelighetsgrad, se Ot.prp. nr. 3 (1976–1977) s. 101 spalte 2. Ved vurderingen av om kostnadene var nødvendige for å få endret vedtaket, skal det legges vekt på hva parten selv med rimelighet har oppfattet som naturlige tiltak. Det er på det rene at forvaltningsloven § 36 ikke gir rett til dekning av alle kostnader en part påføres i forbindelse med endring av forvaltningsvedtak.
- (13) I vurderingen av hvilke kostnader som har vært nødvendige, er det som nevnt over relevant å vektlegge sakens art, vanskelighetsgrad og omfang. Det er opplyst i e-post fra advokatselskapet Haavind AS at kravet er begrenset til det parten anser som den forholdsmessige andelen av kostnadene knyttet til det omgjorte punktet i RMEs vedtak. Ifølge tilsendt informasjon har det i denne forbindelse medgått ■ timer samlet i perioden fra RMEs vedtak til Energiklagenemndas vedtak. Den gjennomsnittlige timeprisen er oppgitt til kroner ■. Videre opplyses det at tiden har gått til vurderingen av vedtaket fra

RME, herunder også omfattende underlagsdokumentasjon, utarbeidelse av klage til Energiklagenemnda og oppfølging i den forbindelse.

- (14) Nemnda viser til at det har dreid seg om en omfattende sak. I lys av sakens kompleksitet er det forståelig at parten har brukt tid på å imøtegå RMEs vurderinger. Nemnda forstår det som at parten anså det omgjorte punktet i vedtaket som å ha stor prinsipiell betydning da dette er knyttet til partens rolleforståelse og oppdrag som områdekonsesjonær. Etter nemndas syn er det naturlig å legge til grunn at parten hadde behov for å benytte advokat for å ivareta sine interesser i denne saken, slik at kostnadene var «nødvendige», jf. forvaltningsloven § 36 første ledd. Nemnda kan ikke se at det er brukt større ressurser til å utarbeide og følge opp klagen enn det sakens omfang og kompleksitet skulle tilsi.

3 Vedtak

- (15) Energiklagenemnda fatter etter dette følgende vedtak:

1. Yara Norge AS tilkjennes saksomkostninger på kroner 50 000 ekskl. mva.

Vedtaket er enstemmig.

Vedtaket kan påklages til Energidepartementet innen tre uker, jf. forvaltningsloven § 29.

Oslo, 30. september 2024.

Per Conradi Andersen
Nemndsleder

Helle Grønli
Nemndsmedlem

Tormod Anders Sletten
Nemndsmedlem

Dokumentet er elektronisk godkjent og har ingen signatur